

BIOLAB LABORATUVARLAR GRUBU
PATOLOJİ LABORATUVARI
TEST REHBERİ

İÇİNDEKİLER

- 1) AMAÇ VE KAPSAM
- 2) TANIM
- 3) VERİLEN HİZMET TÜRLERİ
- 4) ÖRNEK TÜRLERİ
- 5) ÖRNEK ALIMI VE TRANSPORTU İLE İLGİLİ KURALLAR
- 6) ÖRNEKLERİN KABUL KRİTERLERİ VE ETİKETLENMESİ
- 7) ÖRNEKLERİN RET KRİTERLERİ
- 8) SONUÇ VERME SÜRELERİ VE SONUÇLARIN BİLDİRİLMESİ
- 9) SİTOPATOLOJİK VE HİSTOPATOLOJİK İNCELEMELER

1. AMAÇ VE KAPSAM:

Patoloji Laboratuvarımıza gelen örneklerin türü, kabul ve ret kriterleri, transferi, çalışma zamanı ve sonuç verme süreleri hakkında hastane çalışanları, hasta ve yakınlarını bilgilendirmektir.

2. TANIM:

Patoloji, hastalıkların nedeni ve hastalıkların doku -organlarda oluşturduğu morfolojik değişikliklerini inceler. Rutin patoloji, başlıca hastalardan tarama ve tanı amacıyla alınan örneklerin makroskobik ve mikroskobik incelemesi sonucu hastalıkların tanısını koymaktır.

3. VERİLEN HİZMET TÜRLERİ

Histopatolojik inceleme

Sitopatolojik inceleme

Histokimyasal boyama

4.ÖRNEK TÜRLERİ

Histopatoloji Patoloji Numuneleri:

- Biyopsi numuneleri (endoskopik biyopsi, punch biyopsi, eksizyonel biyopsi gibi.)
- Ameliyat materyalleri (organ rezeksiyonları gibi.)

Sitolojik Numuneler:

- Servikovajinal smear (SVS)
- İnce İğne Aspirasyon Sitolojisi (İİAS)
- Vücut Boşluklarından Elde Edilen Sıvılar

5. ÖRNEK ALIMI VE TRANSPORTU İLE İLGİLİ KURALLAR

Biyopsi ve Ameliyat numuneleri

- Numuneler uygun büyüklükte, sızdırmaz kaplara konulmalıdır.
- Örnek %10 luk formaldehit içinde gönderilmelidir.

Sitolojik İncelemeler:

- Servikovajinal smearler (SVS)

Sıvı bazlı sitoloji özel flakonda gönderilmelidir (laboratuvarımızdan temin edilmektedir).

Konvansiyonel yöntemle alınacak örnekler lama yayıldıktan sonra %95'lik etil alkol içinde ya da alkollü sprey fiksatif ile tespit edilerek gönderilmelidir.

İnce iğne aspirasyon sitolojileri, sürüntü sitolojileri : Lama yayılan örnekler %95'lik etil alkol kabı içinde gönderilmelidir.

- Vücut boşluklarından elde edilen sıvılar; idrar v.b. numune alınır alınmaz ağzı kapalı tüp ya da enjektör içinde en geç 30 dk içinde gönderilmelidir. Bu olanak yok ise +4°C de (buzdolabının kapağında) 24 saat süreyle bekletilebilir.
- Tespit solüsyonu bulunan kaplar, sıvı bazlı smear flakonları, konvansiyonel smear kapları, istek belgesi ve numune taşıma çantası laboratuvarımızdan temin edilmektedir. Özel inceleme gereken numune ve solüsyonları için (testis biyopsi gibi..) lütfen laboratuvarımızdan bilgi alınız.

Dış merkeze verilen konsültasyonlar:

- Konsültasyon istenen hasta/hasta yakını istemi yapan hekim istek yazısı ile laboratuvarımıza başvurur. Patoloji laboratuvarı teknisyeni hasta raporundan arşiv numarasını belirler, arşivde bulunan numune blokları ve lamları çıkarır, patoloji uzman hekimi hastaya/ hasta yakınına teslim edilecek numunenin cinsine ve miktarına karar verir.
- Verilecek patolojik materyalin gönderilme işlemi sırasında zarar görmemesi için önlemler alınır. Özel lam kutularında ya da bloklar karton kutular içinde hastaya ya da birinci derece yakınına imza karşılığı ile teslim edilir.
- Patoloji uzman hekimi, teslim eden teknisyen, verilen materyalin cinsi ve miktarı, verilen kişinin telefonu ve teslim tarihini içeren imzalı özel formlar arşivlenir.

Numunelerin Transportu

Patoloji numuneleri anlaşmalı olduğumuz merkezlerden genelde laboratuvarımıza gönderilecek diğer numuneler ile birlikte transfer edilmektedir. Bu nedenle patoloji numuneleri için ayrı taşıma çantası hazırlanmalı ve ayrı test istem ve kabul formu doldurularak gönderilmelidir.

Patoloji numuneleri ilgili teknisyen tarafından çantaya devrilmeyecek şekilde yerleştirilmeli ve dik bir şekilde laboratuvara transferi sağlanmalıdır. Patoloji istek belgeleri, numune istem ve kabul formu bir torba içine konulduktan sonra çantanın ayrı bir bölümüne konmalıdır.

Transferi sağlayan kurye numuneleri kontrol ederek teslim alır, transferini içindeki numuneler devrilmeyecek şekilde taşır. Numuneler kargo ile gönderilecekse çantanın dik taşınması gerektiği kargo görevlisine belirtilmelidir.

- Sitolojik lamlar %95lik alkol içeren özel kapaklı plastik ya da cam kaplarda teslim edilmelidir. Lamların üzerinde kurşun kalem ile hasta ad ve soyadı yazılmalı ya da kodlanmalıdır. Kaplar ya da lamlar ilgili klinik barkod etiketini mutlaka taşımalıdır. Gönderme formları üzerine plaster/ bant/ etiket ile lam yapıştırması yapılmamalıdır.

-Dokular tespit solüsyonu içinde sızdırmaz kapaklı kaplarda laboratuvara tespit edilir.

6. ÖRNEKLERİN KABUL KRİTERLERİ VE ETİKETLENMESİ

Örneklerin etiketlenmesi:

- Numunenin gönderildiği kabın üzerine ve patoloji istek formuna hastaya ait kimlik bilgileri içeren etiket ilgili merkezce yapıştırılarak laboratuara gönderilir.
- Sitolojik numunelerine ait lamaların üzerine rodajlı kısma hasta adı ve soyadı kurşunkalemle (alkolde silinmemesi için) yazılır. Patoloji istek formuna barkod etiketi yapıştırılır. Kaç adet lam yollandığı patoloji istek formunda belirtilir.
- Patoloji laboratuvarı ilgili tüm süreçlerde örnek tek patoloji numarası ile tanımlanmaktadır.
- Patoloji istek formunda; hasta kimlik bilgileri, numune cinsi, miktarı, alınma şekli , alındığı yer klinik ön tanı, önceden aldığı tedaviler, önceki patolojik tanıları, diğer klinik ve radyolojik bulgular istemi yapan doktor ismi yer alır.
- Numune kabulünde patoloji teknisyeni **numune üzerindeki barkod ve patoloji istek formuna yapıştırılmış barkodu, patoloji istek formunda yazan hasta ismi** ile eşleştirir.
- Eşleştirme sonrası patoloji kayıt numarası verilir ve patolojiye ait barkod numune kabına, patoloji istek formuna ve patoloji kayıt defterine yapıştırılarak kabulü yapılır.

7. ÖRNEKLERİN RED KRİTERLERİ

- Numune kabı üzerindeki hasta adı/barkod ile patoloji istem formundaki hasta adı/barkodun uyumsuzluğu,
- Gönderme formundaki hasta adı ile forma yapıştırılan barkoddaki hasta adının uyumsuzluğu
- Gönderme formundaki organ-doku, materyal cinsi ile kabın içindeki organ-doku ve materyal cinsinin uyuşmaması
- Gönderme formunda belirtilen numune/kap sayısı ile gönderilen numune/kap sayısının uyuşmaması
- Her hangi bir nedenle hangi numaraya, dolayısıyla hangi hastaya ait olduğu belli olmayan birden çok örnekle karşı karşıya kalınması

*Örnek kabı içinde tespit solüsyonu yoksa, dökülmüş olduğu düşünülerek, tutanak eşliğinde ya da istem formuna not düşülerek, sonuç raporunda belirtilmek şartıyla laboratuvara kaydı yapılabilir.

- Üzerinde hasta adı yazmayan lamalar

8. SONUÇ VERME SÜRELERİ VE SONUÇLARIN BİLDİRİLMESİ

Sonuçların Verilme Zamanı:

- Servikovajinal sitolojiler: en geç 4 gün
- Diğer sitolojiler ve İnce iğne aspirasyon sitolojileri: en geç 6 gün
- Histopatolojik örnekler ve konsültasyon blokları: en geç 7-10 gün içinde rapor edilir.

- Bu süreler ek incelemeye (immunhistokimya) ya da konsültasyona ihtiyaç duyulan olgularda ya da kemik materyallerde asitte bekletilmeye bağlı olarak dekalsifikasyon işleminin uzaması durumlarında uzayabilir.

Sonuçların raporlanması/bildirilmesi:

-Patolojik değerlendirmesi tamamlanmış hasta sonuçları patoloji teknisyeni tarafından laboratuvar otomasyon programına kayıt edilir, patoloji uzmanı tarafından kontrol edilerek onaylanır. İlgili merkezler internet sitemizden kendilerine ait giriş şifrelerini kullanarak raporları görebilir ve çıktılarını alabilirler. Bu hizmetimizden yararlanamayan merkezlerimiz için rapor çıktıları kargo ve kurye aracılığı ile elden teslim edilebilir. Laboratuvarımıza direkt başvuran hastalarımıza kayıt sırasında kendilerine ait barkod numarası verilmektedir. Bu barkod numarası ile internet sitemizden raporlarını görebilir ve çıktı alabilirler.

9- SİTOPATOLOJİK VE HİSTOPATOLOJİK İNCELEMELER

Test listesi

TEST ADI	ÇALIŞMA GÜNÜ	SONUÇ SÜRESİ
ABORTUS MATERYALİ (909410)	HER GÜN	7
AĞIZ İÇİ BİYOPSİLERİ (910220)	HER GÜN	8
ANÜS POLİPOİD GELİŞİM (909460)	HER GÜN	7
APENDEKTOMİ MATERYALİ (910230)	HER GÜN	8
APENDİKS İNSİDENTAL (909470)	HER GÜN	7
ARTER BİYOPSİ (910240)	HER GÜN	7
BARTHOLİN BEZİ/KİSTİ (909490)	HER GÜN	7
BEYİN/MENİNGE BİYOPSİ-TM RZK. (910660)	HER GÜN	9
BRONKUS BİYOPSİ (909500)	HER GÜN	7
BURSA SİNOVİYAL KİST (909510)	HER GÜN	7
BURUN-SİNÜS BİYOPSİ (909520)	HER GÜN	7
DERİ KİST.UZANTI BİYOPSİ (910270)	HER GÜN	8
DERİ PUNCH/İNSİZYONEL BİYOPSİ (909540)	HER GÜN	7
Deri,eksizyonel biyopsi 3 ve üstü lezyon(910695)	HER GÜN	9
DİL BİYOPSİ (910280)	HER GÜN	8
DIŞ ODENTOJENİK KİST (910290)	HER GÜN	8
DUDAK BİYOPSİ (910300)	HER GÜN	8
DUODENUM BİYOPSİ(909560)	HER GÜN	7
ENDOMETRİYUM KÜRETAJ/BİYOPSİ (909590)	HER GÜN	7
ENDOSERVİKS/KÜRETAJ BİYOPSİ (909600)	HER GÜN	7
ENDOSKOPİK BİYOPSİ	HER GÜN	7
GANGLİYON KİSTİ(909630)	HER GÜN	7
HEMORÖİDLER (909650)	HER GÜN	7
HERNİ KESESİ (909660)	HER GÜN	7
HİSTOKİMYASAL BOYALAR (911160)(TEK BAŞINA BİR TEST DEĞİLDİR.)	HER GÜN	7
İİA SİTOLOJİSİ (909300)	HER GÜN	6
İNCE BAĞIRSAK RZKS. (tm. dışında)(910710)	HER GÜN	9
İNCE BARSAK REZEKSİYON TM (910962)	HER GÜN	10
İNTERVERTEBRAL DİSK (909690)	HER GÜN	7
KARACİĞER BİYOPSİ (910360)	HER GÜN	8
KEMİK BİYOPSİ-KÜRETAJ MATERYALİ (910730)	HER GÜN	8
KEMİK EKZOSTOZ (910380)	HER GÜN	8
KOLESİSTEKTOMİ MATERYALİ (909960)	HER GÜN	7
KOLESTEATOMA (909740)	HER GÜN	7
KOLON BİYOPSİ (909760)	HER GÜN	7
KOLON TM REZEKSİYON (910990)	HER GÜN	10
KOLON TÜMÜR DIŞI REZEKSİYON (910750)	HER GÜN	9
Kolon,Biyopsi çoklu lokalizasyon (910751)	HER GÜN	9
KONJUNKTİVA BİYOPSİ (909770)	HER GÜN	7
LARENKS BİYOPSİ (909790)	HER GÜN	7
LARİNGE REZEKSİYON (910760)	HER GÜN	10
LENF NODU BİYOPSİ (910390)	HER GÜN	8
MASTEKTOMİ+AKSİLLA LENF MATERYALİ (911010)	HER GÜN	10
MEME (BASİT/PARSİYEL RZKS) (910790)	HER GÜN	9
MEME BAŞI YAYMASI	HER GÜN	5
MEME BİYOPSİ (910400)	HER GÜN	8
MEME REDÜKSİYON (910410)	HER GÜN	8
MESANE BİYOPSİ (909810)	HER GÜN	7
MESANE TUR MATERYALİ (910800)	HER GÜN	9
MİDE BİYOPSİSİ (909820)	HER GÜN	7
MİDE TM DIŞI REZEKSİYON (910810)	HER GÜN	9
MİDE TM. REZEKSİYON (911030)	HER GÜN	10
Mide,Biyopsi çoklu lokalizasyon(910811)	HER GÜN	9
MYOM-MYOMEKTOMİ (910420)	HER GÜN	8
NAZOFARENKS/OROFARENKS BİYOPSİ (909840)	HER GÜN	8
NEFREKTOMİ MAT. (TOTAL/PARSİYEL)(910680)	HER GÜN	10
OMENTUM BİYOPSİ (910430)	HER GÜN	8
OMENTUM REZEKSİYONU (910431)	HER GÜN	9

TEST ADI	ÇALIŞMA GÜNÜ	SONUÇ SÜRESİ
OTOPSİ FETUS (911130)	HER GÜN	10
OVER BİYOPSİ (910440)	HER GÜN	8
OVER,(+/-)TUBA MAT.(910450)	HER GÜN	8
ÖZEFAGUS BİYOPSİ(909860)	HER GÜN	7
ÖZEFAGUS REZEKSİYON (911040)	HER GÜN	10
PANKREAS BİYOPSİ (910460)	HER GÜN	8
PANKREAS REZEKSİYON (911050)	HER GÜN	10
PARATUBAL KİSTLER (909870)	HER GÜN	7
PARMAK EL AYAK AMPUTASYON (909880)	HER GÜN	9
PARMAK EL AYAK TRAVMA DIŞI (910480)	HER GÜN	9
PERİTON BİYOPSİ (910490)	HER GÜN	8
PİLONİDAL KİST/SİNÜS (909890)	HER GÜN	7
PLASENTA (909900)	HER GÜN	7
POLİP, MİDE/İNCE BARSAK (909930)	HER GÜN	7
POLİP, SERVİKAL/ENDOMETRİAL (909940)	HER GÜN	7
PREPARAT ve/veya PARAFİN BLOK (911190)	HER GÜN	7
Prostat iğne biyopsi (10 üzeri kadran-910851)	HER GÜN	8
PROSTAT İĞNE BİYOPSİSİ (910491)	HER GÜN	7
PROSTAT RAD. REZKS. (911060)	HER GÜN	9
PROSTAT TUR MATERYALİ (910500)	HER GÜN	8
PROSTATEKTOMİ (radikal rezeksiyon dışı) 910860	HER GÜN	9
SERVİKS BİYOPSİ (910510)	HER GÜN	8
SERVİKS KONİZASYON (910870)	HER GÜN	9
SIVI BAZLI SİTOLOJİ (909330)	HER GÜN	4
SİNOVYUM (910530)	HER GÜN	8
SMEAR-SERVİKAL veya VAJİNAL SİTOLOJİ (909340)	HER GÜN	4
SPLENEKTOMİ MATERYALİ (910690)	HER GÜN	9
TESTİS BİYOPSİ (910540)	HER GÜN	8
TESTİS TÜMÖR MATERYALİ (911070)	HER GÜN	10
TİROGLOSSAL BRANKİAL KİST (910560)	HER GÜN	8
TİROİD/TOTAL LOBEKTOMİ (910890)	HER GÜN	9
TONSİL/ADENOİD (910060)	HER GÜN	7
TROMBÜS VEYA EMBOLUS (910090)	HER GÜN	7
TUBA EKTOPIK GEBELİK (910570)	HER GÜN	8
TUBA UTERİNA STERİLİZASYON BİYOPSİ (910100)	HER GÜN	8
TÜKRÜK BEZİ BİYOPSİ (910580)	HER GÜN	8
TÜKRÜK BEZİ-TM DAHİL (910900)	HER GÜN	10
UTERUS (+-)JADNEKSLER (TM DIŞI) (910910)	HER GÜN	9
UTERUS (+-)JADNEKSLER NEOPLASTİK (911080)	HER GÜN	10
UTERUS,PROLAPSUS İÇİN (+- TUBA OVERLER)(910590)	HER GÜN	10
ÜRETRA BİYOPSİ (910120)	HER GÜN	7
VAJİNA BİYOPSİ (910130)	HER GÜN	7
VEN VARİS (910180)	HER GÜN	7
VULVA BİYOPSİ (910610)	HER GÜN	8
VÜCUT SIVILARI VE EXFOL.SİTOLOJİSİ (909360)	HER GÜN	5
YUMUŞAK DOKU BASİT EKSYN (910620)	HER GÜN	8
YUMUŞAK DOKU BİYOPSİ-LİPOM(910200)	HER GÜN	8